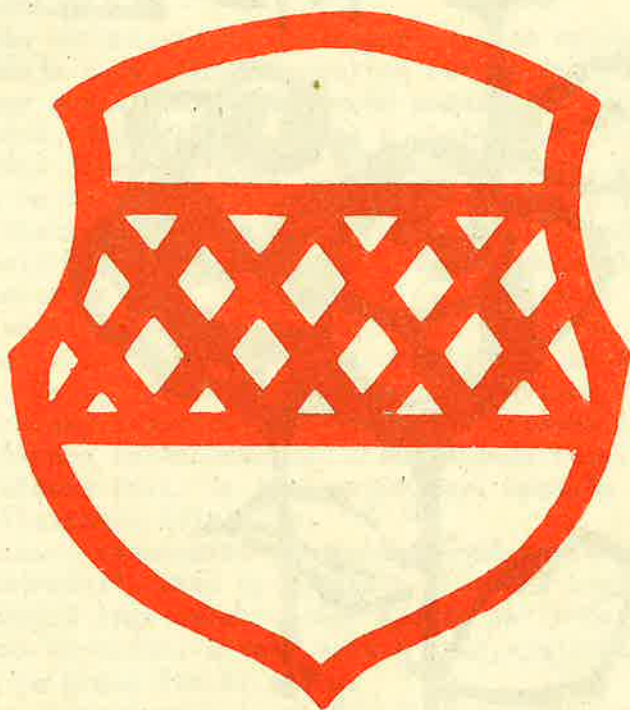

KOJETŇNSKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

BŘEZEN 1973.

SLOVO K MEZINÁRODNÍMU DNI ŽEN

Z významných dnů v roce, v nichž oceňujeme přínos a úlohu určité části společnosti, považujeme MEZINÁRODNÍ DEN ŽEN mezi nejpřednější. Stalo se již tradicí, že v tento den přicházíme blahopřát ženám s kyticí v ruce.

Kyticí od dětí - malých i velkých - potěší jistě nejvíce. Je projevem lásky a úcty k ženě - matce, tedy k nejzákladnějšímu poslání ženy v každé společnosti.

Naše socialistická společnost vysoce vyzvedává a oceňuje toto základní poslání ženy a zajišťuje všechny sociální i společenské podmínky k jeho naplnění. Není to úkol lehký a jistě nespočívá v darování života, v řešení populační otázky, ale jde o to vychovávat mladou generaci v řádné členy socialistické společnosti. V blahopřání z řad veřejnosti bývá obsaženo kromě již zmíněného hlediska i ocenění ženy jako pracovnice. Patříme k zemím s největší zaměstnaností žen. Podílejí se ve všech oborech výrobní činnosti, lidosprávy i v osvětové práci. Jejich práce znamená významný přínos národohospodářský i společensko-kulturní. Znamená i dosažení plného zrovnoprávnění a emancipace ženy. A opět můžeme říci, že tento vývoj byl umožněn našim socialistickým zřízením.

V názvu významného dne nelze nezdůraznit slovo "mezinárodní". Jako by vybízelo k obměně hesla "pracující ženy celého světa spojte se" v boji za mír, za zachování životů synů a dcer, jejichž posláním je práce nikoli válka.

I v městské organizaci Českého svazu žen silně zazněl hlas v protestní resoluci proti zabíjení vietnamských dětí.

Ženy ovšem samy nejlépe mohou posoudit, kolik je v každé z nich uvědomělé a odhodlané bojovnice za pokropkové socialistické ideály, které dnes postupně, ale cílevědomě dovedeme uskutečňovat. "Božena Němcová bojující", jak ji nazval Julius Fučík, může být příkladem voleným z minulosti. Příkladů z živé přítomnosti je bezpočet. Jen se rozhlédnout. V tom duchu se nese i naše poděkování i naše blahopřání.

Ludvík Ondruch

KE DNI UČITELŮ

Na den výročí narození velkého Učitele národů J.A.Komenského připadá Den učitelů. Naše socialistická společnost jím vzdává úctu a dík všem učitelům za výchovu a výuku dětí, za odpovědnou a náročnou práci.

Práce učitelů je vysoce ceněna. Strana učitele považuje za své přední spolupracovníky. Jsme si toho dobře vědomi a důvěru nezklameme!

Na výchově dětí se však nepodílí jen škola. Rodina a celá společnost spolupůsobí. Ne však vždy v souladu se školou. Oč lépe by se práce škole dařila, kdyby všichni ruku v ruce vedli děti stejně a byli dobrými příklady. Přečtěme si, co říká Komenský: "Příkladové pak, jak mládež vidí, takové si jí chytají... Věsti pak rozumně mládež jest opatrovati prostředky, jak by před nákazami a nákvazami světa ohrožena byla... Má-li nerádům lidským nějak bráněno býti, to skrze rozumné a prozřetelné mládeže vedení dítí se musí... Náleží vlastně předně práce ta rodičům, co zplodili to také odchovali, ne na těle jen, ale na mysli a rozumu.

tím, čímž by rostli je opatřující... V školách cokoli se dělá, ať slouží a napomáhá budoucímu životu."

Ke Dni učitelů si přejeme, aby škola byla skutečnou dílnou lidskosti, která ve výchově dětí spojí všechny síly - školy, rodiny, a společnosti - k uskutečnění splnění závěrů XIV. sjezdu KSČ.

Antonín Malý

KULTURNÍ VÝROČÍ BŘEZEN 1973

- 1.3. - 85. výročí narození A.S.Makarenka, sovětského pedagoga a spisovatele,
- 6.3. - 85. výročí zasl. umělkyně Evy Vrchlické, české herečky a spisovatelky,
- 9.3. - 70. výročí narození nár. umělce Fráni Krála, slovenského spisovatele,
- 14.3. - 20. výročí úmrtí prvního dělnického presidenta Klementa Gottwalda,
- 20.3. - 145. výročí narození Henrika Ibsena, norského dramatika,
- 25.3. - 75. výročí narození F.A.Tichého, hudebního skladatele,
- 28.3. - 105. výročí narození Maxima Gorkého, sovětského spisovatele,
- 31.3. - 25. výročí úmrtí Egona Ervína Kische, spisovatele a novináře.

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ A JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA

V měsíci únoru 1973
se dožili

paní Anežka Kulfánková	86 let
pan Bedřich Kačírek	86 let
paní Marie Čížková	85 let
paní Božena Šenková	84 let
pan Vincenc Zatloukal	83 let
paní Vojtěška Pinkavová	83 let
pan Alois Kubes	83 let
paní Marie Ořechovská	82 let
paní Emilie Hrozová	82 let
pan František Trnečka	82 let
paní Božena Starchová	81 let
paní Marie Lučanová	81 let
paní Štěpánka Koutná	80 let
paní Antonie Holubová	80 let
paní Marie Slavíčková	80 let
paní Apolinie Drexlerová	80 let

50-ti leté manželství oslavili manželé
Marie a Adolf Tvrďých.

Blahopřejeme!!

"POKOJ BEZ KNIH - TĚLO BEZ DUŠE"

Marcus Tullius Cicero

BŘEZEN - MĚSÍC KNIHY -

Rok 1972 byl vyhlášen Mezinárodním rokem knihy. V žádném případě to nebyla jednorázová akce, která by skončila v prosinci 1972, ba naopak, celá koncepce vyústila do dlouhodobého tvůrčího světového programu.

Účelem této důležité akce bylo a je obrátit pozornost světové veřejnosti k úloze knihy ve společnosti. Kniha se dnes stala jedním z důležitých prostředků masového sdělení. Nebývalý rozmach v technice i distribuci knih zpřístupnil láciné a vysoce kvalitní knihy nejširším vrstvám obyvatelstva. Ohromně se rozrostl i okruh čtenářů knih. Neustálý růst počtu obyvatel, další rozvoj vzdělání, rostoucí volný čas - to jsou faktory, které otvírají obrovské možnosti rozšiřování knih; neustále rostoucí síť knihoven, zejména veřejných a školních jen podtrhuje význam knihy. V současné nadvládě sdělovacích prostředků si kniha nejen udržela, nýbrž dále rozšířila svůj vliv. Navíc zůstává kniha mezi prostředky masového sdělení základním nástrojem vzdělání.

Od vyhlášení Mezinárodního roku knihy je pozornost zaměřena na čtyři hlavní témata:

- rozvoj tvůrčí autorské a překladatelské činnosti,
- tvorba, výroba a rozšiřování knih včetně rozvoje knihoven,
- vytváření návyku číst a výchova k němu,
- význam knihy jako prostředku vzdělávání, mezinárodního porozumění a mírového soužití.

Tato témata je nutno stále si připomínat především v březnu - Měsíci knihy i letošního roku. Čin-

nost a rozvoj knihovny našeho města a jejích poboček to dokazuje: v roce 1972 bylo dosaženo ve stře-diskové knihovně 91.774 výpůjček, z toho v Městské knihovně 40.982 což je nejvyšší počet výpůjček v práci knihovny od jejího založení.

Úkoly knihoven i pro letošní rok jsou zaměřeny na plnění úkolů a požadavků vyplývajících z potřeb politické výchovy, vzdělávání a zvyšování celkové úrovně obyvatelstva.

M.O.

ZDRAVOTNICKÁ PÉČE V KOJETÍNĚ

Snahou všech pracovníků polikliniky v Kojetíně bylo zajistit našim spoluobčanům všestrannost, plynulost a vysokou úroveň léčebně preventivní péče v souladu se stanovenými hlavními směry zdravotní politiky v ČSR. Hlavní úkoly zdravotnictví v našem spádovém území byly převzaty do ústavní socialistické soutěže, která byla vyhlášena v březnu 1972 na celozávodní schůzi ROH.

Tím pracovníci pokračovali v tradicích ústavu odpovědně zabezpečit dokonalou zdravotní péči o spoluobčany a udržet ve veřejnosti vážnost našeho zdravotnictví a realizovat závěry XIV. sjezdu KSČ na zdravotnickém úseku.

Ve spádovém území polikliniky Kojetín bylo v roce 1972 přes 180.000 vyšetření a ošetření. I když z převážné části největší počet ošetření zajistili obvodní, dětští a zubní lékaři, základem zdravotnické péče byla úzká spolupráce těchto lékařů s lékaři ostatních oddělení, vyjadřující tak princip komplexní péče.

Dalších 96.000 vyšetření a ošetření bylo zjištěno zdravotními sestrami ve zdravotnické labora-

toři, fyzikální terapii a rehabilitační péči. V práci zdravotnických pracovníků byla zdůrazněna nejen kvalita léčebné péče, ale především preventivní složka této činnosti, o čemž svědčí 18.000 provedených preventivních prohlídek dětí, žen a pracovníků na jednotlivých závodech.

Bylo dosaženo zvýšení proočkovanosti členů JZD a pracovníků závodů proti tetanu a 100% proočkovanosti dětí proti infekčním chorobám. Velmi dobře byla připravena štitová akce na plicním oddělení, při níž byli vyšetřeni muži nad 50 let věku /riziková skupina ohrožených zhoubnými nádory dýchacích cest/.

K podstatnému zlepšení - při srovnání s minulými lety - došlo u nemocnosti způsobující pracovní neschopnost. Ukázněností většiny pracujících, zvýšenou odpovědností ošetřujících lékařů a užším kontaktem lékařů s vedením závodů bylo docíleno zlepšení ukazatelů ve všech směrech. Oproti roku 1971 se snížil počet nemocných o 890, počet prostonaných dní o 11.600 dní. Celkem bylo v roce 1972 prostonáno 78.422 dní.

Nemocnost našich spoluobčanů byla v roce 1972 příznivá, nejčastěji byly léčeny akutní katary horních cest dýchacích, úrazy, nemoci pohybového ústrojí a anginy. V roce 1972 zemřelo ve spádovém území polikliniky 161 lidí. Nejčastější příčinou úmrtí byly cévní a srdeční choroby, na které umřelo 117 lidí, na druhém místě byly příčinou úmrtí zhoubné nádory, na které zemřelo 27 lidí. Za minulý rok se narodilo ve spádovém území ústavu 280 dětí /téměř o 80 více než v r. 1971/.

Na zdravotnické péči se podílela i Dopravní záchranná služba, jejíž sanitní vozy v minulém roce přepravily 5.500 pacientů a ujely 214.000 km. Zdravotničtí pracovníci ve vztahu k nemocným vesměs prokazovali taktní a lidský vztah, ohleduplnost, avšak

na druhé straně i nekompromisní postoj v případech snahy o zneužití zdravotnické péče. V únoru t.r. byl vypracován plán zásadních úkolů na rok 1973, zaměřený na další vylepšení zdravotnické péče o naše spoluobčany. Zdravotničtí pracovníci polikliniky v Kojetíně se vynasnaží postupně odstranit všechny dosavadní potíže, pracovní a provozní nedostatky a podpoří tak prvořadost našeho socialistického zdravotnictví v odpovědné funkci společenského života.

JAK SE DŘÍVE DRŽELO OSTATKOVÉ PRÁVO

/obrázek ze starých hanáckých zvyků/

Alespoň týden před ostatky si chasa vyžádala povolení od obecního úřadu "držet právo"! Po jeho vydání zajistila si chasa na celé ostatky hudbu /muzikanty/ a domluvila si jejich odměnu /muzikanti obvykle hráli za jídlo a polovinu toho, co se v hospodě při muzice vybralo/. Hospodský obdržel 12 zl. na světlo. Do sklepa si uložila pivo. Chasa si pak zvolila následující úřad: rychtáře, pět purkmistrů, čtyři konšely, kteří vodili provinilce k soudu, 2 ponocné, 2 sklepníky, kteří měli na starost pivo, 2 komisaře, kopaře, který vyplácel pokuty, měchnoše, který nosil měch na koblihy. "Právo" vystrojily hospodyně. "Na šablu zavěsily obojek, jaký nosily na krku, ale špice šable musela vyčnívat, aby se mohlo právo zapíchnout na trám. Pod obojek se zavěsily věnečky na spodek bílá sukýnka". Odpovědně po požehnání, obecní úřad vydal právo a šlo se s hudbou do hospody. Tam se právo zapíchlo do trámu a noví "óradí" si sedli pod ně. Hudba hrála a provinilci se trestali. Kdo se provinil proti

právu, toho konšelé předvedli. Rychtář se ptal: "Jak chceš byt trestaný, esli na gatě nebo na zlatě?" Rozhodli-li se "na gatě", vyplatil mu kopař ferulou. Hudba spustila a kopař podle ní zpíval a vyplácel: "jedna, dvě, byly dvě, byly byly byly byly byly dvě." Po výplatě byl provinilec postaven před hudbu a tam musel alespoň groš zaplatit. V pondělí a v úterý musel každý jít na mši sv., kdo zaspal, zaplatil půl vědra pokuty. V pondělí se obcházela vesnice. Jeden sklepník nosil pivo, druhý ze džbánů zavdával. Večer se hrála "očková"; každý mládenec si vybral dvě dívky, které se ho chytly pod paže, pak se šlo dva kroky vpřed a dva kroky vzad, až se dostali před "órad", kde na stole stály dva talíře, do kterých se musel hodit peníz. Zpívalo se: "Na tom našem dvoře všechno to grágoře i naše kuře". V úterý se po vesnici nechodilo. Večer, kolem 8 hod. se právo odevzdalo. Muselo se zaplatit půl vědra piva i více, což se pak společně vypilo. Právo bylo třeba po celou dobu dobře hlídat, aby se neztratilo. V případě ztráty by se musela zaplatit pokuta, kterou by určil obecní úřad. Proto se právo na noc zamýkalo do truhly hospodského.

Podle: Čeněk Zíbrt, Veselé kratochvíle v životě
lidu českého, Praha 1909-1911/

Právo: ozdobený meč
Ferula: jako velká vařecha, na širším konci rozštípnutá.

Z PĚJIN KOJETÍNA

4. března 1477 mění Kojetín opět zástavního držitele, stává se jím pan Jan Heralt z Kunštátu a z Plumlova, o jehož sporech s chropynským panstvím jsme již psali v prosinci. Kojetín patřící arcibiskupství pražskému byl často zastavován a postupováním zástavních listů měnil tehdy v 15. století několikrát držitele. Pan Heralt dostal zástavní listy od pana Bočka z Kunštátu a pana Jana z Kunštátu a Horních Kounic a ti zase od Viktora a Jindřicha, knížat münsterberských, synů krále Jiřího z Poděbrad, na něž zástava přešla z pana Jaroše z Cimburka a Tovačova v roce 1465.

14. března 1439 potvrdil kojetínský úřad olomoucké kapitule, že kojetínskému kostelu byly řádně vráceny kostelní klenoty. Město zabezpečilo po počátku husitských bojů v letech dvacátých 15. století kostelní poklad farního kostela uschováním u faráře Mikuláše Dědického a po jeho smrti u olomoucké kapituly. Zde zůstaly kalichy, monstrance, pacifikáty, pateny a jiné kostelní nádoby přes neklidné doby husitských válek, kdy byl i Kojetín zpustošen, až do roku 1439.

20. března 1483 dovolil král Vladislav Jagellonský nám již známému Janu Heraltovi z Kunštátu a z Plumlova založit na zboží kojetínském několik rybníků a dovolil mu vyměnit s poddanými potřebné pozemky, které budou zatopeny. Současně směl pan Heralt vykopat strouhy, které by vedly kojetínským zbožím a vodit jimi vodu, ovšem současně měl nahradit poddaným škody, které by byly způsobeny těmito strouhami. Za držení Kojetína panem Heraltem došlo asi kolem roku 1487 k velkému požáru a město asi vyhořelo. Nějaký pan Kropáč z Nevědomí prý v městě Bučovicích najal o sv. Duchu žháře a zaplatil mu za vypálení města. Toto obvinění se tomuto Kropáčovi nakonec nedokázalo a trest stihl jen žháře.

zveme vás

- na OSLOVU MEZINÁRODNÍHO DNE ŽEN, kterou pořádá Český svaz žen v pátek dne 9.3.1973 v 15,00 hodin v sále Kulturního domu,
- na PŘEDNÁŠKY cyklu "NAD MAPOU SVĚTA" - ve čtvrtek
 - 1.3. - "JAPONSKO" - přednáší ing. J. Pavelka
 - 15.3. - "JUGOSLÁVIE" - přednáší prof. Pokorný
 - 29.3. - "ŠVÉDSKO, DÁNSKO" - přednáší F. Chytil.
 Všechny přednášky budou doplněny promítáním barevných diapositivů. Začátek vždy v 18,00 hodin v klubovně Kulturního domu,
- na vystoupení souboru PLAMENY se zpěváky Jiřím ŠTĚDRONĚM, Janou MATYSOVOU a Helenou VRTICHOVOU, ve středu 7.3.1973 v 19,30 hod. v sále sokolovny,
- na BRNĚNSKOU SHOW PRO KAŽDÉHO v úterý 27.3.1973 v 19,30 hodin v sále sokolovny
- na SPECIELNÍ VÝSTAVU HOLUBŮ 3.3. a 4.3.1973 v sále hotelu Pivovar,
- na OSTATKOVOU ZÁBAVU v úterý dne 6.3.1973 v sokolovně, na které bude hrát Hanácká hudba OB Kojetín a na TRADIČNÍ VODĚNÍ MEDVĚDA v neděli 4.3.1973,
- na PLESY v sokolovně -
 - v sobotu 3.3. - SPOLEČENSKÝ PLES České strany lidové - hraje dechová hudba Z. Lasovského z Němčic,
 - v sobotu 17.3. - SPOLEČENSKÝ PLES n.p. INGSTAV - hraje taneční orchestr DISKANT z Chropyně a orchestr OPP Kroměříž
 - v sobotu 24.3. - SPOLEČENSKÝ PLES Komunistické strany Československa, hraje taneční orchestr MISTRAL.

KINOPROGRAM

2. - 4.
pátek
sobota
neděle
- WILLIE BOY**
Americký barevný širokoúhlý film - příběh mladého Indiána
Mládeži do 15 let nepřístupno
7. a 8.
středa
čtvrtek
- ČLOVĚK NA MOSTĚ**
Sovětský film - dramatický příběh z doby, která rodila hrdiny
Mládeži přístupno
9. - 11.
pátek
sobota
neděle
- SESTŘIČKA**
Americký barevný film - filmový přepis detektivního románu Raymonda Chandlera
Mládeži do 15 let nepřístupno
14. a 15.
středa
čtvrtek
- HON NA ŠTĚSTÍ**
Polský film - o nevěře trochu jinak
Mládeži do 15 let nepřístupno
16. - 18.
pátek
sobota
neděle
- STATEČNÝ OSCEOLA**
Barevný širokoúhlý film - další ze seriálu dobrodružných filmů NDR
Mládeži přístupno
21. a 22.
středa
čtvrtek
- PSI A LIDÉ**
Barevný film - česká filmová veselohra
Mládeži do 15 let nepřístupno

23. - 25.
pátek
sobota
neděle
- TAJNÁ SLUŽBA ASIAPOL**
Japonský barevný širokoúhlý film - jeden z příběhů odvážného muže zákona
Mládeži do 15 let nepřístupno
28. a 29.
středa
čtvrtek
- Titul filmu na plakátech
30. a 31.
pátek
sobota
- PODPORUJTE SVÉHO ŠERIFA**
Americký barevný film western - historie jednoho nepořádného města
Mládeži přístupno

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

- neděle 4.
- KLUCI, GÓLI**
Polský film o malých fotbalistech
- neděle 11.
- ZA NÁS RUČÍ BABIČKY**
Příhody lidí žijících v okolí malebného Kavkazu
- neděle 18.
- KOCOUR V BOTÁCH**
Sovětská filmová pohádka
- neděle 25.
- ZLOČIN SLEČNY BACILPÝŠKY**
Sovětský barevný film - dobrodružný příběh o unesené Zuzce

